

Dosarul nr. 2ra-1806/21

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia sediul central (jud. D. Cherdivara)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fajenco, L. Caraiianu, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

8 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Corneliu Sîrbu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Apărării al Republicii Moldova împotriva lui Corneliu Sîrbu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru instruire

împotriva deciziei din 27 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Corneliu Sîrbu și menținută hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia sediul central, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 6 decembrie 2018, Ministerul Apărării al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Corneliu Sîrbu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

În motivarea acțiunii a invocat că în anul 2008, Corneliu Sîrbu a fost admis la studii în cadrul Institutului militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (actuala Academie militară).

La 30 iunie 2012, Corneliu Sîrbu a absolvit Academia militară, obținând specialitatea - „Transmisiuni”, fapt confirmat prin diploma de licență seria ALI nr. 512439584320.

A menționat că odată cu admiterea la studii, Corneliu Sîrbu a încheiat cu comandantul Institutului militar, contractul de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada 26 iulie 2008 - 26 iulie 2017, prin care s-a obligat să îndeplinească serviciul militar pe parcursul perioadei indicate.

Cu toate acestea, prin ordinul Ministrului Apărării al Republicii Moldova 5 octombrie 2012, pârâtul a fost trecut în rezervă, conform pct. 140 lit. m) (la inițiativa personală a militarului) din Regulamentul cu privire la modul de

îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006.

Iar, ulterior prin ordinul comandantului Brigăzii 2 infanterie motorizată nr. 207 din 19 octombrie 2012, Corneliu Sîrbu a fost exclus din lista nominală a unității și de la toate felurile de asigurare și îndreptat pentru a fi luat în evidența militară în Centrul Militar Teritorial Hîncești.

A comunicat că în luna septembrie 2013, Corneliu Sîrbu a reîncheiat cu comandantul Brigăzii 2 infanterie motorizată, contractul de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada 9 septembrie 2013 - 9 septembrie 2018, prin care s-a obligat să îndeplinească serviciul militar pe parcursul perioadei indicate.

În pofida acestui fapt, la 10 februarie 2017, pârâtul a fost eliberat repetat din serviciu militar prin contract la inițiativă personală.

A precizat că cheltuielile suportate de Ministerul Apărării al Republicii Moldova pentru instruirea pârâtului în cadrul Institutului Militar constituie: anul 2008 (28 iulie 2008 - 31 decembrie 2008) - 20 430 de lei; anul 2009 - 47 328 de lei; anul 2010 - 39 504 de lei; anul 2011 - 42 685 de lei; anul 2012 (1 ianuarie 2012 - 29 iunie 2012) - 34 545 de lei, iar în total suma de 184 492 de lei.

Din motivul că pârâtul a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 1 iulie 2012 - 19 octombrie 2012 și 9 septembrie 2013 - 10 februarie 2017, suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar constituie 184 492 de lei : 1 825 zile (5 ani de serviciu după finisarea studiilor) * 465 zile (perioada restantă de serviciu militar după finisarea studiilor) = 47 007,55 de lei.

La fel, a evidențiat reclamantul că pentru instruirea sa Corneliu Sîrbu nu a suportat careva cheltuieli, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate.

Astfel, pe parcursul instruirii, pârâtul a fost asigurat gratuit cu alimentație, echipament, bursă, cazare, asigurare medicală etc.

Prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract, Corneliu Sîrbu a lipsit Ministerul Apărării al Republicii Moldova de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite pentru asigurarea securității statului, impunând statul să suporte cheltuieli nejustificate pentru instruirea cadrelor noi.

Așadar, pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopurile personale ale militarului, dar în interesele securității naționale și ale statului. Statul și militarul având obligații reciproce, statul - de a asigura instruirea militarului la specialitatea aleasă, iar militarul, la rândul său, să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor, art. 27 alin. (6) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, art. 4 alin. (1) subpct. 13) din Legea taxei de stat, art. 38, 85 alin. (1) lit. i), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Corneliu Sîrbu a sumei de 47 007,55 de lei cu titlu de cheltuieli pentru instruire.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia sediul central, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate de la Corneliu Sîrbu în beneficiul Ministerului Apărării al Republicii Moldova cheltuielile suportate pentru instruire în sumă de 47 007,55 de lei.

A fost încasată de la Corneliu Sîrbu în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamantul este scutit la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 1 410,22 de lei.

Prin decizia din 27 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Corneliu Sîrbu și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că Corneliu Sîrbu nu a îndeplinit obligațiile contractuale asumate în baza contractului din 26 iulie 2008, din care considerente au ajuns la concluzia că Ministerului Apărării al Republicii Moldova este îndreptățit să pretindă de la Corneliu Sîrbu recuperarea cheltuielilor pentru instruirea militară în suma de 47 007,55 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au constatat că Corneliu Sîrbu și-a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 1 iulie 2012 - 19 octombrie 2012 și 9 septembrie 2013 - 10 februarie 2017, iar suma pe care urmează să o achite proporțional termenului serviciului militar neexecutat constituie 47 007,55 de lei ($184\,492 \text{ de lei} : 1\,825 \text{ zile (5 ani de serviciu)} \times 465 \text{ zile (perioada restantă de serviciu, după finisarea studiilor)} = 47\,007,55 \text{ de lei}$).

Prin urmare, Ministerul Apărării al Republicii Moldova este îndreptățit să solicite de la Corneliu Sîrbu restituirea sumei de 47 007,55 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire, în condițiile în care ultimul nu a respectat obligația sa de a îndeplini serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

La fel, instanța de apel a constatat ca fiind neîntemeiate alegațiile apelantului precum că conform prevederilor art. 35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor, Ministerul Apărării al Republicii Moldova urma să calculeze, în ipoteza că cheltuielile generale sunt de 1 844 924 de lei împărțit la 7 ani 7 luni 22 zile (perioada aflării în serviciul militar a lui Corneliu Sîrbu) - 23 960 de lei, din motiv că potrivit materialelor dosarului Corneliu Sîrbu a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 1 iulie 2012 - 19 octombrie 2012 și 9 septembrie 2013 - 10 februarie 2017, suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar constituie $184\,492 \text{ de lei} : 1\,825 \text{ zile (5 ani de serviciu după finisarea studiilor)} * 465 \text{ zile (perioadă restantă de serviciu)} = 47\,007,55 \text{ de lei}$.

La 2 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Corneliu Sîrbu a declarat recurs împotriva deciziei din 27 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, modificarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, prin diminuarea sumei cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire de la 47 007,55 de lei la 23 047,55 de lei.

În susținerea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat eronat legea și anume au dat o calificare juridică corectă raportului material litigios, determinând corect norma aplicabilă, însă, din cauza înțelegerii greșite a sensului acesteia, au formulat o concluzie greșită cu privire la drepturile și obligațiile părților.

A remarcat că în formula prevăzută de lege, nu este prevăzut termenul „proporțional termenului serviciului militar”, ci este utilizată sintagma „perioada aflării în serviciul militar” (împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar), prin urmare, instanțele de judecată au interpretat excesiv prevederile art. 35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor.

Totodată, a afirmat că legiuitorul a stabilit cert că suma cheltuielilor de instruire generale urmează a fi împărțite la perioada aflării în serviciul militar și nu a specificat că se împarte la perioada aflării în serviciul militar după absolvirea instituției de învățământ militar sau proporțional perioadei rămase până la 5 ani.

Prin urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au încasat nejustificat de la el suma de 47 007,55 de lei, calculată în următorul mod: 184 492 de lei : 1 825 zile (5 ani de serviciu după finisarea studiilor) * 465 zile (perioadă restantă de serviciu), pe când, conform prevederilor art. 35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor, urma să fie calculată potrivit următorului calcul: 184 492 de lei (suma cheltuielilor generale) împărțit la 7 ani 7 luni 22 zile (perioada aflării în serviciul militar) = 23 960 de lei.

La 2 decembrie 2021, Ministerul Apărării al Republicii Moldova a depus referință la recursul declarat de Corneliu Sîrbu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 29 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 144 vol. II), fiind recepționată de către recurent la 4 august 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 146 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 2 octombrie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Corneliu Sîrbu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Corneliu Sîrbu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Corneliu Sîrbu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Corneliu Sîrbu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic